

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

592

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de uitzending «Altijd wat monitor» over verdringing van betaald werk door werklozen* (ingezonden 2 oktober 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 18 november 2014)

Vraag 1, 2, 3 en 4

Wat is uw reactie op de uitzending van «Altijd wat monitor» over de verdringing van betaald werk door werklozen?¹

Vindt u het acceptabel dat iemand 32 uur per week moet schoffelen voor een bijstandsuitkering van 407 euro per maand? Zo ja, waarom? Hoe past dit bij uw eerdere uitspraak dat mensen met een bijstandsuitkering maximaal 20 uur per week onbetaalde arbeid mogen verrichten?²

Wat is uw reactie op het Twentse initiatief «Smartcab» waar jonge werklozen drie maanden met behoud van uitkering taxiritten verzorgen? Klopt het dat tientallen taxichauffeurs in de regio Twente werkloos thuis zitten? Vindt u dat er sprake is van verdringing wanneer taxichauffeurs geen baan kunnen vinden omdat hun werk wordt gedaan door jongeren die met behoud van uitkering werkervaring opdoen? Zo nee, waarom niet?

Wat vindt u van het feit dat 32% van de werkgevers mensen heeft moeten ontslaan omdat ze in het kader van social return mensen met een uitkering in dienst hebben genomen? Wat is uw reactie op de stelling dat de ene groep kwetsbaren wordt uitgeruild tegen de andere groep kwetsbaren? Vindt u dat hier sprake is van verdringing? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1, 2, 3 en 4

Mede gelet op de economische recessie zijn er, zowel in het politieke als maatschappelijke debat, zorgen over verdringing op de arbeidsmarkt. Met regelmaat komen situaties voor het voetlicht waarbij de vraag is wat wel en niet toelaatbaar is. Zo ook in de uitzending «Altijd Wat Monitor» van 29 september. De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft daarom, mede namens mij, op 1 oktober jl. een brief³ naar uw Kamer

¹ http://www.npo.nl/altijd-wat/30-09-2014/KN_1661774

² http://www.lokaalbestuur.nl/actueel/actueel_item/t/jetta_klijnsma_wil_zachte_landing_wajongers

³ TK, 2014–2015, 29 544, nr. 558.

gestuurd met een uitgebreide reactie op het fenomeen verdringing. Ik verwijs in dit kader naar deze brief.

Met de introductie van de WWB in 2004 behoort de uitvoering van de wet tot de verantwoordelijkheid van gemeenten. Gemeenten hebben de vrijheid om vorm en inhoud van het re-integratiebeleid te bepalen. Zij zijn het best toegerust om keuzes te maken, toegesneden op de lokale en regionale praktijk. Gemeenten hebben verschillende instrumenten ter beschikking, waaronder werken met behoud van uitkering. Zoals bij alle instrumenten moet het inzetten van dit instrument een positieve bijdrage aan de mogelijkheden voor arbeidsinschakeling leveren. Het tijdelijke karakter en de specifieke voorwaarden voor het inzetten van het instrument is mede bedoeld om verdringing van reguliere arbeidsplaatsen te voorkomen. Het college van B&W is er verantwoordelijk voor hieraan invulling te geven, daarbij gecontroleerd door de gemeenteraad. Ik zal daarom niet ingaan op de specifieke voorbeelden.

Ook waar het gaat om aanbestedingen en de sociale voorwaarden die een gemeente daarbij stelt, is de betreffende gemeente het best in staat de situatie te beoordelen en verantwoordelijk.

Vraag 5

Hoeveel mensen hebben in de periode van januari tot september 2014 via social return een baan gekregen? Hoeveel mensen zijn hierdoor ontslagen? Op welke wijze heeft het middel social return bijgedragen aan een structurele oplossing van de werkloosheid? Hoeveel extra banen heeft dit opgeleverd?

Antwoord 5

Social return is een instrument dat het re-integratiebeleid ondersteunt. Het is niet gebaseerd op een wet of algemene regeling en kan door gemeenten, provincies en het Rijk ingezet worden. Ik beschik niet over landelijke cijfers ten aanzien van de inzet van social return door gemeenten. Elk gemeentebestuur legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst legt jaarlijks in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk⁴ verantwoording af over (o.a.) de inzet en resultaten van het toepassen van social return door het Rijk.

Vraag 6

Op welke wijze gaat u er voor zorgen dat gemeenten zich houden aan uw uitspraak dat ze verdringing moeten voorkomen, en dat social return en werkervaringsprojecten voor mensen met een bijstandsuitkering dus niet leiden tot verdringing van reguliere banen en het ontslag van bestaande werknemers?⁵

Antwoord 6

Ik heb hiervoor aangegeven dat de uitvoering van de Wet Werk en bijstand tot de eigen verantwoordelijkheid van gemeenten behoort en dat het de taak van de gemeenteraad is om daar controle op uit te oefenen.

In de Verzamelbrief van 25 april 2014 heb ik aangegeven dat ik van mening ben dat het doel van social return niet gericht moet zijn op het vervangen van een deel van het vaste personeel door werklozen. Ik ga er van uit dat gemeenten daar goede nota van nemen.

In het Algemeen Overleg Arbeidsmarktbeleid van 15 oktober jl. heeft de Minister van SZW toegezegd om met gemeenten in gesprek te gaan over het voorkomen van verdringing. Hieraan zal aandacht worden besteed in het overleg met de VNG.

Daarnaast let het UWV in de toets bij ontslag wegens bedrijfseconomische redenen altijd op het vervallen van arbeidsplaatsen. In het geval de werkgever voornemens is om een deel van het bestaande werk door andere werknemers (uitkeringsgerechtigden) te laten vervullen, is er geen sprake van vervallen van arbeidsplaatsen en zal UWV niet overgaan tot verstrekken van een ontslagvergunning.

⁴ TK, 2013–2014, 31 490, nr. 145.

⁵ Kamerstuk, 33 801.